

Š i f r a u č e n c a :

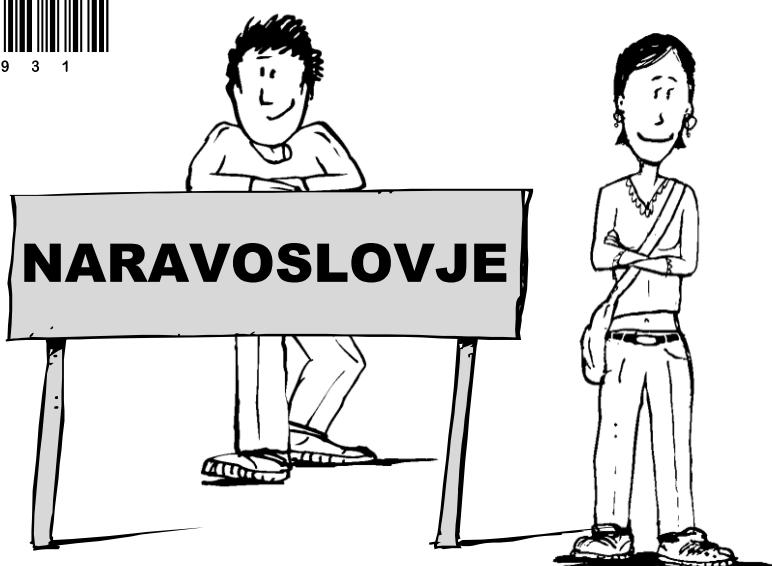
Državni izpitni center

N 1 8 1 9 1 9 3 1

9.

razred

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 9. razreda v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Sreda, 9. maj 2018 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.*

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preizkus je sestavljen iz treh delov. Prvi del vsebuje naloge iz biologije, drugi iz kemije in tretji iz fizike.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 20 strani, od tega 2 prazni.

N 1 8 1 9 1 9 3 1 0 2

N 1 8 1 9 1 9 3 1 0 3

3/20

I. DEL

BIOLOGIJA

1. Kaj od naštetega sodi med predstavnike žive narave?
Obkroži črko pred tremi pravilnimi odgovori.

- A Proizvajalci.
- B Voda.
- C Porabniki.
- D Sonce.
- E Prst.
- F Zrak.
- G Razkrojevalci.

(3 točke)

2. V živih bitjih nenehno potekajo različni procesi.

- a) Kateri od naštetih procesov je značilen samo za rastline?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Dihanje.
- B Fotosinteza.
- C Rast.
- D Razmnoževanje.

- b) Pri katerem od naštetih procesov se v rastlinah porablja kisik?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Pri dihanju.
- B Pri fotosintezi.
- C Pri gnojenju.
- D Pri presajanju.

(2 točki)

3. Katerega plina je pri človeku veliko več v izdihanem zraku kakor v vdihanjem zraku? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Dušika.
- B Vodika.
- C Ogljikovega dioksida.
- D Kisika.

(1 točka)

4. Kri človeka sestavljajo krvna plazma in krvna telesca.

a) Katera sestavina krvi je pomembna za prenos kisika po telesu? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Eritrociti ali rdeča krvna telesca.
- B Trombociti ali krvne ploščice.
- C Krvna plazma.
- D Levkociti ali bela krvna telesca.

b) Katera sestavina krvi je pomembna za zaustavitev krvavenja? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Eritrociti ali rdeča krvna telesca.
- B Trombociti ali krvne ploščice.
- C Krvna plazma.
- D Levkociti ali bela krvna telesca.

c) Katera sestavina krvi je pomembna za obrambo telesa pred tujki? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Eritrociti ali rdeča krvna telesca.
- B Trombociti ali krvne ploščice.
- C Krvna plazma.
- D Levkociti ali bela krvna telesca.

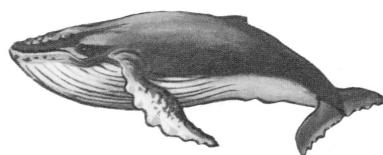
(3 točke)

N 1 8 1 9 1 9 3 1 0 5

5/20

5. Oglej si živali na slikah in odgovori na vprašanja. Odgovore napiši na črte.

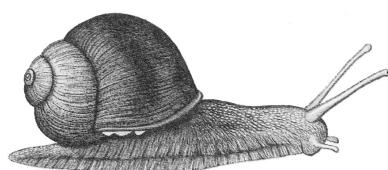
Kit

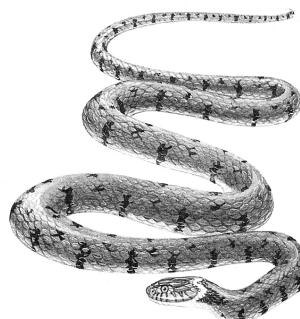
Žaba

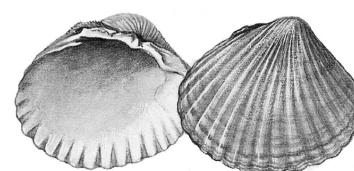
Riba

Polž

Kača

Školjka

a) Katera žival je sesalec?

b) Katera žival je dvoživka?

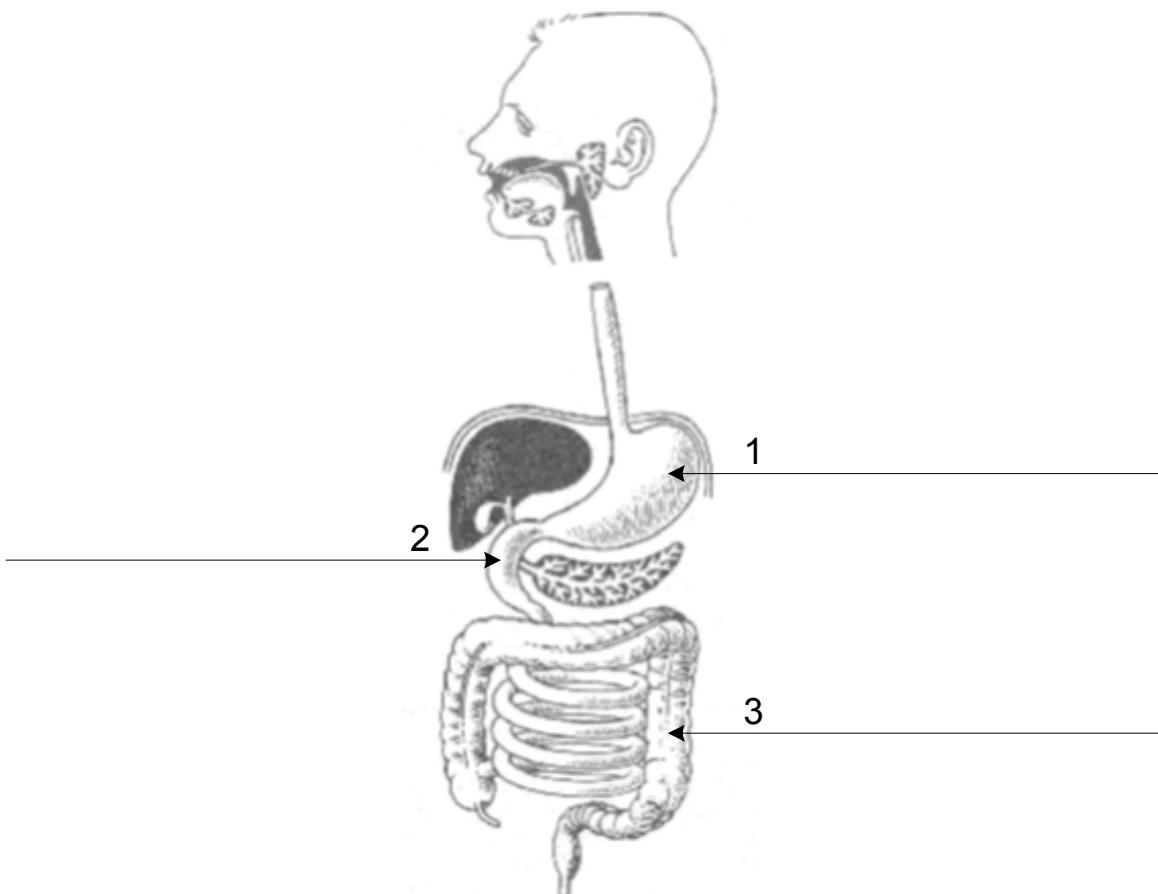
c) Katera žival je plazilec?

(3 točke)

(Vir slik: M. Würmli, Mala enciklopedija narave, Mladinska knjiga, Ljubljana 1984;
Živalstvo Evrope, Mladinska knjiga, Ljubljana 1981.)

6. Na sliki je prebavni sistem človeka. Kateri organi so označeni s puščicami?
Odgovore napiši na črte k številкам.

(3 točke)

N 1 8 1 9 1 9 3 1 0 7

7/20

7. Med slano vodo in pitno vodo obstajajo razlike.

- a) V zamrzovalnik postaviš posodi s pitno in s slano vodo.
Katera voda bo zmrznila prej? Odgovor napiši na črto.

- b) Ali se jajce pozneje potopi v slani ali pitni vodi? Odgovor napiši na črto.

- c) Ali se lažje naučimo plavati v morju ali v jezeru? Odgovor napiši na črto.

(3 točke)

N 1 8 1 9 1 9 3 1 0 8

8. Čutila imajo v našem telesu pomembno vlogo, zato jih moramo varovati.

- a) Petrin oče dela v tovarni, v kateri je veliko hrupa. Kaj lahko stori, da bi zmanjšal posledice hrupa za sluh? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
 - A Lahko bi uporabil ušesne čepke.
 - B Lahko bi poslušal svojo glasbo.
 - C Lahko bi pil veliko tekočine.
 - D Lahko bi po delu hodil na sprehod.
- b) Nikina mama dela v pisarni po 8 ur za računalnikom. Kaj lahko stori, da bi preprečila škodljive posledice za vid? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
 - A Lahko si nadene očala z dioptrijo.
 - B Lahko bi se usedla bliže k ekranu.
 - C Med delom bi lahko naredila več kratkih odmorov.
 - D Lahko si nadene sončna očala.
- c) Jože pa dela v tovarni barvil. Kaj lahko stori, da bi ohranil občutljivost voha? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
 - A Lahko bi si redno čistil nos.
 - B Med delom bi lahko pil mleko.
 - C Med delom bi se večkrat nadišavil.
 - D Lahko bi uporabljjal zaščitno masko.

(3 točke)

N 1 8 1 9 1 9 3 1 0 9

9/20

9. Družina Kovač je nabrala veliko gob, ki so jih pripravili za večerjo. Pojedli so vse gobe. Pozneje pa so ugotovili, da so pojedli tudi vražjega gobana, ki je strupen. Kako mora družina ukrepati, da bo zmanjšala posledice zastrupitve? Dva možna ukrepa napiši na črti.

Ukrep 1: _____

Ukrep 2: _____

(2 točki)

10. V Markovi družini oče pogosto popiva in je nasilen. Marko je večkrat tepen. V katerih organizacijah, ki skrbijo za varnost otrok, bi Marko lahko poiskal pomoč? Na črti napiši imeni dveh organizacij.

Ime organizacije 1: _____

Ime organizacije 2: _____

(2 točki)

11. Oglej si plakat in reši naloge.

Plakat

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

- a) Kako bi naslovil plakat glede na to, kar predstavlja? Odgovor napiši na črto.

- b) Na črte opiši sliko, ki bi jo lahko dodal in bi se ujemala s slikama 1 in 2 na plakatu.

N 1 8 1 9 1 9 3 1 1 1

- c) Na črte opiši sliko, ki bi jo lahko dodal in bi se ujemala s slikama 3 in 4 na plakatu.

(3 točke)

12. Ob prometni nesreči se je razlilo kurilno olje blizu črpališča pitne vode.

- a) Razloži, zakaj je bila onesnažena pitna voda tudi v oddaljenih krajih. Odgovor napiši na črti.

- b) Zakaj morajo na mesto razlitja priti gasilci? Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

II. DEL

KEMIJA

1. Voda je lahko v različnih agregatnih stanjih.

a) V katero agregatno stanje se spremeni tekoča voda, če jo segrejemo nad $100\text{ }^{\circ}\text{C}$?
Odgovor napiši na črto.

b) V katero agregatno stanje se najprej spremeni vodna para, ko jo ohlajaš?
Odgovor napiši na črto.

c) V katero agregatno stanje se najprej spremeni led, ko ga segrevaš?
Odgovor napiši na črto.

(3 točke)

N 1 8 1 9 1 9 3 1 1 3

13/20

2. a) V ponvi gori olje. S čim bi pogasili začetni požar, če nimamo gasilnega aparata? Odgovor napiši na črto.

- b) V šoli je zagorelo v električni omarici. S katerim gasilnim aparatom moramo gasiti? Odgovor napiši na črto.

- c) Zaradi odvržene cigarete je zagorelo ostrešje. S katero snovjo bodo gasilci pogasili ogenj?
Odgovor napiši na črto.

(3 točke)

III. DEL

FIZIKA

1. Osebni avto je odpeljal od doma. S stalno hitrostjo 100 km/h je vozil po avtocesti in se ustavil na bencinski postaji.

- a) Kako se imenuje gibanje, ko je avto speljal od doma?
Odgovor napiši na črto.

- b) Kako se imenuje gibanje, ko avto vozi s stalno hitrostjo po avtocesti?
Odgovor napiši na črto.

- c) Kako se imenuje gibanje, ko se je avto začel ustavljati na bencinski postaji?
Odgovor napiši na črto.

(3 točke)

2. Poznamo sile, ki delujejo na dotik, in sile, ki delujejo na daljavo. Spodaj naštete sile razvrsti na ustreznata mesta v preglednici.

magnetna sila, sila mišic, trk avtomobila, električna sila

Sile na daljavo	Sile na dotik

(2 točki)

N 1 8 1 9 1 9 3 1 1 5

15/20

3. Zvok je vse okrog nas. Zvok potuje povsod, razen po brezzračnem prostoru.
Obkroži črko pred pravilno trditvijo.

a) Telesa, ki oddajajo zvok:

- A mirujejo,
- B se ohlajajo,
- C se tresejo,
- D se svetijo.

b) Telesa, ki sprejemajo zvok:

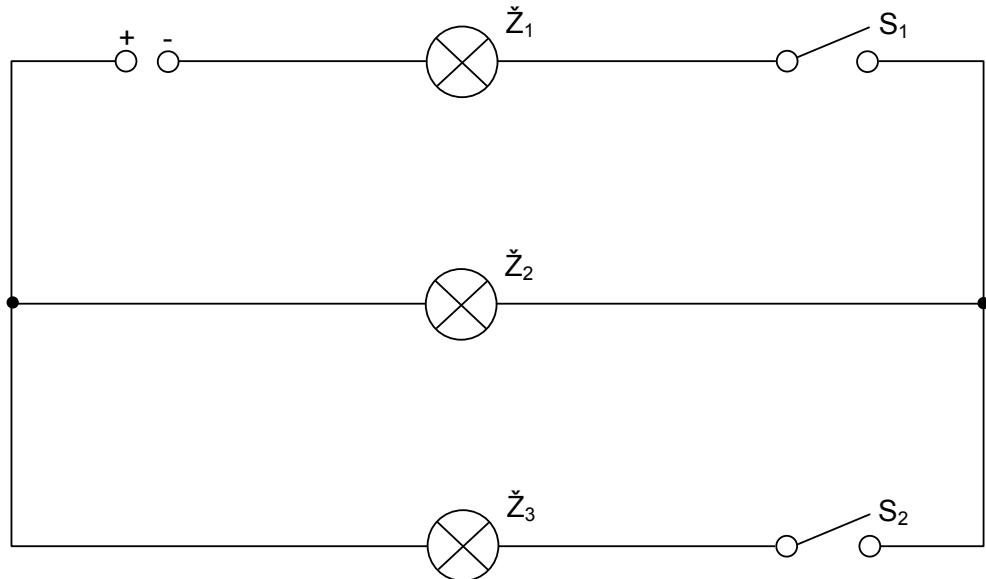
- A se svetijo,
- B se tresejo,
- C mirujejo,
- D se segrevajo.

(2 točki)

N 1 8 1 9 1 9 3 1 1 6

4. Oglej si narisano električno omrežje in odgovori na vprašanja. Odgovore napiši na črte.

a) Skozi katere žarnice teče tok, če je vklopljeno samo stikalo S_1 ?

b) Skozi katere žarnice teče tok, če je vklopljeno samo stikalo S_2 ?

c) Skozi katere žarnice teče tok, če sta vključeni stikali S_1 in S_2 ?

(3 točke)

N 1 8 1 9 1 9 3 1 1 7

17/20

5. Oglej si sliko in odgovori na vprašanji. Odgovora napiši na črti.

- a) Kakšna bo posledica oblaganja hiše s stiroporom v bivalnem prostoru poleti?

- b) Kakšna bo posledica oblaganja hiše s stiroporom v bivalnem prostoru pozimi?

(2 točki)

OBRNI LIST.

(Vir slike: <http://uciteljska.net>. Pridobljeno: 20. 12. 2013.)

6. a) Ljudje se poleti pogosto oblačimo v oblačila svetlih barv in ne temnih barv. S fizikalnega stališča pojasni, zakaj se poleti pogosteje oblačimo v svetla oblačila. Odgovor napiši na črti.

- b) Na sončni svetlobi je Lukova peresnica rdeče barve, Janezova pa modre. Kaj je fizikalni vzrok, da sta peresnici videti obarvani? Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

Skupno število točk: 50

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

19/20

Prazna stran

Prazna stran